

Bolig som virkemiddel for integrering – hva står på spill?

Susanne Sørholt, NIBR, OsloMet

Hvor flyktninger blir bosatt og på hvilke betingelser påvirker hvordan de navigerer for å klare seg i samfunnet. Flyktninger som får oppholdstillatelse i Norge blir henvist til en kommune som har ansvar for å skaffe dem bolig. Staten styrer nå bosettingen mer enn før med mål om å oppnå bedre integreringsresultater både når det gjelder sosial inkludering, kvalifisering og arbeid. Samtidig kan kommunene fortsatt utforme sin lokale bosettingspolitikk, innenfor de statlige rammene. Kommunene har samme mål – bosetting for integrering, men har valgt ulike løsninger. Vi har spurt storbyene og flyktninger hva de forstår med god bosetting. Hvilken rolle spiller den første bosettingen for flyktningenes opplevelse av trygghet og for hvordan de evner å ta hånd om egen integrering? Hva står på spill?

Best å bli bosatt i byen? Bosetting av flyktninger i by og land, og deres senere arbeidsdeltakelse

Alícia Adsèra, Princeton University og IZA, Synøve Andersen, Statistisk sentralbyrå og Universitetet i Oslo, og Marianne Tønnessen, Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR), Oslo Met.

Flyktninger som kommer til Norge, blir bosatt i en av landets kommuner. Noen kommuner er storbyer, andre er små distriktskommuner, andre igjen er noe midt mellom. Siden norske kommunene er svært forskjellige, både når det gjelder sentralitet, folketall, arbeidsmarked, andel innvandrere, boligforhold etc., blir også utgangspunktet for integrering i arbeidsmarkedet svært forskjellig for flyktninger som blir bosatt i ulike kommuner. Målet med dette studiet er å bruke registerdata til å kartlegge hvilke typer kommuner som ser ut til å ha best forutsetninger for at flyktninger skal komme i arbeid, og studere hvordan dette varierer mellom ulike grupper av flyktninger.

Foreløpige resultater tyder på at flyktninger som blir bosatt storbyer har mindre sannsynlighet for å være i jobb fem år etter bosettingen. På den andre siden kan det virke gunstig for arbeidsdeltakelsen å bli bosatt i mindre folkerike kommuner som likevel ligger i nærheten av en storby. Hvor man blir bosatt, ser særlig ut til å være viktig for flyktninger med lite utdanning på forhånd. Menn med lav utdanning ser ut til å dra nytte av å bli bosatt i kommuner der det er en høy andel ikke-vestlige innvandrere, men kommer spesielt dårlig ut dersom de blir bosatt i kommuner med høy arbeidsledighet.

Humanity on the MOVE: Architecture as Home

Motherland Project Team: Created and written by Ida Lien, Synne Bergby (Urban-A), Alfredo Brillembourg, Facudno Arboit and Irhana Šehović (Urban-Think Tank)

In a time dominated by COVID-19 pandemic and grass-roots movements against (class) oppression, like Black Lives Matters and the French Yellow Vests, those who endure distress and are living in precarious situations require greater and direct attention.

The point of departure for our project is architecture's inability to respond to the urgent issues of Humanity. Our hope is that we as individual architects, as groups, as societies can pause and reflect on the human societal condition in this new millennium. Finding

Motherland People on the move are facing specific challenges and vulnerabilities that must be identified and taken into consideration in urban planning and response. Our project highlights examples of changing neighbourhoods around the world. With Motherland we bring together researchers and practitioners, activists and artists, aiming to inspire collective efforts in thinking about and interacting with these issues, using a spatial lens in adaptive interventions. Using live reporting, photojournalism, and design examples we will initiate an international and Nordic dialogue between researchers, practitioners, and the Norwegian public. We are committed to presenting ideas that share a critical view of the world as well as exploring ideas for redesigning our future responses to the crisis as a society.

Motherland can be understood by using five lenses:

- For Humanitarians , it demonstrates how overlapping and complex urban conditions create, reinforce or contribute to issues of displacement and migration;
- For Theoreticians , Motherland can serve as a critical lens for understanding how complex issues of displacement and migration are impacted by spatial configurations and the notion of “identity of home”;
- For the Architect , Motherland shows how underlying and complex realities driving displacement and migration can inform good design solutions;
- For the People , Motherland can open up to critical thinking and a (more) healthy public discourse
- For Norwegian (and Nordic) Policy Makers , legislators, Public and Governmental institutions, Motherland can be a tool to learn and prepare new policies for the future waves of migration that will come

bnbOPEN og byen som fristed

Storbyen framstår ofte som et fristed fra den sosiale kontrollen i et tett bygdemiljø. Sosial kontroll kan gjøre også seg gjeldende på asylmottak, der mange lever tett på hverandre under krevende forhold med liten grad av privatliv og skjerming. Flyktninger og asylsøkere som er lesbiske, homofile, bifile og transpersoner (LHBTI) møter de samme utfordringene som andre på mottak, men risikerer i tillegg hets for sin seksualitet eller kjønnsuttrykk. Som kontrast til dette kan byen gi større anonymitet og bevegelsesfrihet, samtidig som det finnes nettverk og miljø som kan gi tilhørighet. Disse kvalitetene kan med fordel utnyttes bedre for å skjerme og støtte asylsøkere med LHBTI-bakgrunn.

I forbindelse med Oslo Arkitekturtriennale 2016 gjennomførte vi i OPEN transformation et pilotprosjekt for boformen bnbOPEN. Som alternativ til dagens asylmottak foreslo vi å koble asylsøkere sammen med personer som har plass å tilby i form av ledige rom og leiligheter. Til pilotprosjektet rekrutterte vi deltakere med særlig stort behov for pusterom fra mottakene de bodde på, og allierte oss derfor med Skeiv Verden som organiserer LHBTI-personer med minoritetsbakgrunn.

Vårt forslag bnbOPEN har en parallell i såkalt alternativ mottaksplassering. Bergen kommune vedtok i 2017 planen “Regnbuebyen Bergen – Plan for kjønns- og seksualitetsmangfold”.

Planen åpner for at Bergen tilbyr alternativ mottaksplassering av LHBTI-asylsøkere som venter på vedtak i sine asylsaker. Dette innebærer at man bor i et vanlig bomiljø framfor på mottak. Erfaringene fra pilotprosjektet har overbevist oss om at flere byer kan og bør bidra med alternativer og supplement til de tradisjonelle asylmottakene.

Om oss

OPEN transformation er et tverrfaglig team på to arkitekter og en sosiolog. Vi har samarbeidet siden Oslo Arkitekturtriennale 2016, da vi blant annet prøvde ut pilotprosjektet bnbOPEN og dokumenterte det til triennaleutstillingen.

Når storbyene ønsker flyktninger velkommen

Berit Aasen

Den store tilstrømningen av flyktninger til Europa og Norge i 2015 bidro til en strengere flyktningpolitikk og samtidig et sterkere fokus på betydningen av å ta vel imot de som kommer, en «welcoming»-kultur. Storbyene står i en særstilling fordi de tar imot store deler av de nye flyktningene som bosettes, og som destinasjon for sekundærflytting. Storbyene har samtidig sterke kommunestyre, og lang erfaring med samarbeid på tvers av byens institusjoner og med frivillige organisasjoner. Presentasjonen vil ta for seg hvordan befolkningen spilte en rolle i samarbeidet med bystyrene for en inkluderende by i 2015-16, og hvordan dette samarbeidet støter på nasjonal barrierer når det utfordrer flyktningene i ytterkantene av asylkjeden, storbyenes ønske om å bidra i relokaliseringen av barn og familie

fra Hellas, og storbyenes bidrag til å sikre rettigheter for irregulære migranter (asylsøkere med avslag), som har lang botid i Norge.